

Ляшенко О.М.

професор кафедри менеджменту

Рижій Я.С.

студентка групи УІ-81мп, ФММ

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЙ

Анотація. Світовий досвід показує, що сталий розвиток телерадіокомпаній в довгостроковому періоді залежить не стільки від ресурсних можливостей, скільки від інноваційного характеру підприємництва, від масштабів інноваційної діяльності, яка пов'язана з розробкою, впровадженням, використанням нововведень та їх фінансуванням. У статті розглядається інноваційна діяльність як фактор забезпечення конкурентоспроможності телерадіокомпаній. Уточнюються поняття «конкурентоспроможність», «інновація», «інноваційна діяльність». У статті розкривається взаємозв'язок між інноваційною діяльністю та конкурентоспроможністю підприємницької структури, а також методи фінансування. Обґрунтовано важливість інноваційної активності з метою формування і утримання конкурентних переваг, а також зміцнення конкурентних позицій підприємства, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Ключові слова: процес інноваційного розвитку; інвестиційно-інноваційна діяльність; фінансування реалізації інновацій; інвестиційне забезпечення інновацій.

Rizhiy Y., Lyashenko O.

**INVESTMENT AND INNOVATION PROVIDING COMPETITIVENESS
OF TELERADIO COMPANY**

Abstract. World experience shows that the sustainable development of TV and radio companies in the long run depends not only on resource opportunities, but on the innovative nature of entrepreneurship, on the scale of innovation, which is associated with the development, implementation, use of innovations and their financing. The article considers innovation activity as a factor of ensuring the competitiveness of TV and radio companies. Clarifies the notion of "competitiveness", "innovation", "innovative activity". The article reveals the relationship between the innovation activity and the competitiveness of the business structure, as well as the methods of financing. The importance of innovative activity is grounded in order to form and maintain competitive advantages, as well as to strengthen the competitive positions of the company, both on the domestic and foreign markets.

Key words: innovation development process; investment and innovation activity; financing of innovation implementation; investment support of innovations.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями інвестиційно-інноваційної політики та інноваційного розвитку займалися багато науковців, таких як: В.М. Геєць, Л.М. Борщ, Т.Й. Товт, О.Є. Кузьмін, Г.І. Климкова, М.В. Гаман, Л.І. Федулова, Б.А. Малицький, А.С. Попович та інші. Більшість науковців сходяться на думці, що саме від активності державної політики залежить інноваційний розвиток економіки. Так, М.В. Гаман стверджує, що особливості соціально-економічного розвитку в Україні вимагають підвищення державної підтримки інвестиційно-інноваційної діяльності [4, с.123]. Л.І. Федулова також вважає, що забезпечення економічного розвитку можливе лише у разі проведення активної інноваційної політики держави. Інноваційна діяльність може бути ефективною лише тоді, коли буде задіяний такий важливий фактор, як державне регулювання. [9, с. 499]. Для підтримки інноваційних процесів, на думку М.В. Гамана, держава має виділити фіксовану частку Національного доходу, але в розмірі не менше 5% Держбюджету, як це робиться в цивілізованому світі [4, с.123]. Однак, за дослідженнями Б.А. Малицького та А.С. Поповича поріг

фінансування державою, після якого вступає в дію економічна функція науки починається з 0,9 % ВВП країни. При цьому йдеться про реальний ВВП. Оскільки в Україні майже половина ВВП припадає на тіньову економіку і не враховується офіційною статистикою, науковці оцінюють цю межу для України як 1,7 % ВВП [6, с. 69]. У питанні доцільності залучення іноземних ресурсів для інноваційного розвитку економіки науковці не є одностайні. Так, В.В. Небрат вважає, що економічні успіхи країн Східної та Центральної Європи значною мірою пов'язані з активним залученням іноземного капіталу [7, с. 82]. На думку Л.І. Федулової, збільшення обсягів іноземного інвестування є важливим чинником позитивного впливу на результативність інноваційного процесу. Г.І. Климкова та Т.Й. Товт, підкреслюють факт різностей цілей та інтересів учасників цього процесу, якими є, з одного боку, іноземні інвестори – націлені на отримання максимального доходу від вкладених коштів, з іншого, держава, що має на меті підвищити ефективність економіки [4, с. 2; 5, с.103]. Л.М. Борщ переконаний, що сподіватися на іноземні інвестиції в інноваційній діяльності можна, та потужним потоком придуть вони в Україну тоді, коли держава буде вкладати і планувати вкладення у довготермінові проекти 25%, а не 4–5% [3, с. 52].

Формування цілей статті (постановка завдання). Стаття присвячена розгляду інноваційної діяльності як чиннику конкурентоспроможності телерадіокомпаній.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Інвестиційні ресурси - рушійний фактор розвитку будь-якого економічного процесу. Інвестиції в поєднанні з інноваціями дають мультиплікативний ефект, не тільки збільшуючи кількість робочих місць і обсяги виробленої продукції, але і знижуючи вартість одиниці продукції, покращуючи її якість, підвищуючи рентабельність виробництва, умови праці та її продуктивність. Досліджуючи світовий досвід, можна з упевненістю сказати, що активне залучення і раціональне використання інвестицій – найшвидший шлях до підйому економічного розвитку держави на новий рівень, зокрема інноваційний.

Продумана інвестиційно-інноваційна політика забезпечує конкурентоспроможність українських телерадіокомпаній з зарубіжними, їх розвиток та прибуток.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційні інвестиції – це вкладання у нововведення. В принципі, при стабільній економіці всі інвестиції повинні бути водночас інноваціями. За умов кризи можливі інвестиції на підтримку діючих технічно відсталих виробничих фондів [4, с. 14]. Інвестиційно-інноваційна діяльність набуває комплексного характеру завдяки формуванню інвестиційних ресурсів, які забезпечують потреби підприємства в інвестиціях для реалізації інноваційних програм.

Конкурентоспроможність - це реальна і потенційна здатність підприємства з урахуванням наявних у нього для цього можливостей проектувати, виготовляти і реалізовувати в певних умовах товари, які за своїми споживчими і вартісними характеристиками більш привабливі для споживачів, ніж товари конкурентів [1]. Одним із факторів конкурентоспроможності телерадіокомпаній на ринку визначається темпами впровадження нею нових науково-технічних рішень, розвитку наукоємних технологій та ефективністю інноваційних процесів.

В Україні капітальні інвестиції підприємств, що працюють в сфері телекомунікацій, починаючи з 2011 року щорічно зменшуються, кожного пору приблизно на 1 млрд гривень, за даними Державної служба статистики України [10]. Капітальні інвестиції в сферу виробництва відеопродукції, діяльність у сфері радіо- і телебачення за 2018 рік знизилися на 15,8% і склали 423,6 млн грн. Причинами зменшення інвестицій у інновації стали політична, фінансова та соціальна нестабільність країни.

Сучасний світ розвитку телерадіокомунікацій диктує про зміни якісного мовлення і перехід від аналогового мовлення до цифрового. Цифрове радіомовлення – це метод передачі радіосигналу, який базується на цифрових технологіях, і на відміну від аналогового методу, передбачає принципово нові можливості передачі звукових програм, створених на поєднанні мультимедійної інформації – текстової, візуальної, графічної, і власне – звукової [2, с.1107].

Розвиток цифрового мовлення дозволить радіостанціям вийти на новий рівень можливостей, а саме - новий функціонал акустики. В свою чергу, українські радіостанції зможуть стати на одну ланку з європейськими, та матимуть змогу конкурувати в повному обсязі, щодо залучення нових інноваційних інвестицій.

Завдяки цифровому мовленню радіостанції отримали нові технологічні та художні форми – "ArtsAcoustic" (акустичне мистецтво). Принципом акустичного мистецтва є використання стерео-квдроефектів (шуми, звуки, інтонація, музика) під час передавання інформації. Тобто, йде мова про можливість "осягнення" радіо, розуміння його суті. Стерео- і квалдро ефекти дозволяють сприймати зокрема з місця проведення репортажу цілком адекватно, тобто створюється відчуття перебування на місці запису. Прослуховування через гарнітуру (навушники) дозволить повністю осягнути специфіку сприймання цифрового акустичного радіо. Наприклад, коли у центрі міста проходить акція або демонстрація, ведучий з місця події веде прямий репортаж, і на задньому звуковому фоні будуть звучати всі голоси які там проходять, слогани, оплески людей і т.д., що створить відчуття присутності на місці події. Акустичне мистецтво, за допомогою цифрового радіо, дозволить радіостанціям, по практиці світового радіомовлення, з нового боку розвивати для слухачів радіотеатр, тепер уже технологічно видозмінений, приближений до реального сценічного сприяння [2].

Для українських радіостанцій у найближчому майбутньому є шанс підключитися до якісного HD-мовлення завдяки гранту від Японії за проектом «Проект розвитку потенціалу суспільного мовника в Україні»[3]. Як було повідомлено у Кабінеті Міністрів України, проект розпорядження розроблено Держкомтелерадіо за власною ініціативою. Підставою для цього стала підписана ще 2004 року міжурядова угода з Японією про технічне співробітництво та грантову допомогу, яка ратифікована Законом України від 01.07.2004 № 1969-IV. Донором цього проекту є Японське агентство міжнародного співробітництва «Джайка», реципієнтом – ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України». У січні 2017 року посол Японії в Україні Сумі Шігекі повідомив,

що Японія надасть технічне обладнання для суспільного мовлення Україні а також направить на НСТУ своїх радіо експертів. Тоді він повідомив, що програма триватиме два з половиною роки. 21 червня 2017 року Сумі Шігекі засвідчив, що з січня 2018 року між Україною та Японією стартуватиме проект, спрямований на розбудову та розвиток Національної суспільної телерадіокомпанії України. Бюджет проекту складатиме – більш ніж 75 млн. грн. Співпраця має декілька аспектів: освітній – експертна допомога та навчання з висвітлення надзвичайних ситуацій і створення освітніх програм та технічний – надання обладнання, що дозволить НСТУ в найближчі два з половиною роки перейти на мовлення у форматі HD [3].

Висновки. Таким чином, для українського телерадіомовлення цей проект є суттєвим внеском для його інноваційно-інвестиційного розвитку. Завдяки новому обладнанню виникає можливість виходу на новий рівень комунікації з населенням та розвитку нових технологій, а саме мовлення HD-якості. За підсумками завершення проекту «Розвиток потенціалу суспільного мовника в Україні» можна буде робити подальші прогнози розвитку та залучення інвестицій для розвитку інновацій у телерадіокомпанії України. Вдале впровадження даного проекту дасть змогу українським компаніям залучувати до свого розвитку нові інноваційні інвестиції, що в свою чергу виведе на новий рівень конкурентоспроможності з європейськими країнами. Забезпечить можливість телерадіоорганізаціям, що створюють телевізійні програми і передачі та розповсюджують їх без стягнення абонентської плати, мовлення у відкритому некодованому вигляді в загальнонаціональній мережі цифрового наземного телевізійного мовлення. Запровадження цифрової якості мовлення дозволить розширити власний бренд і контент.

Література:

1. Цифровий зв'язок. Теоретичні основи та практичне застосування / Б. Скляр –М.:ВИЛЬЯМС, 2003.
2. План розвитку національного телерадіоінформаційного простору України (з доповненнями, внесеними рішенням Національної ради № 1260 від 03.10.2007)

3. Суспільне DETECTORMEDIA [Електронний ресурс] – stv.detector.media
4. Гаман, М.В. Державне регулювання інноваційного розвитку України [текст] / М.В. Гаман. – Монографія. – К.: Вид-во НАДУ, 2005. – 388 с.
5. Климкова, Г.І. Система інтересів учасників інвестиційного процесу [текст] / Г.І. Климкова // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – №3. – С. 2–5.
6. Малицький, Б.А. Стан, проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки України [текст] / Б.А. Малицький, А.С. Попович // Економіка ринкових відносин. – 2008. – №1. – С. 65–75.
7. Небрат В.В. Іноземні інвестиції як чинник модернізації економіки [текст] / В.В. Небрат // Економіка ринкових відносин. – 2008. – №1. – С. 76–82.
8. Товт Т.Й. Особливості фінансування інноваційної діяльності підприємств в Україні [текст] / Т.Й. Товт // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №3(81). – С. 102–108.
9. Федулова Л.І. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика [текст] / Л.І. Федулова. – Монографія. – К.: Основа, 2005. – 552 с.
10. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
11. Державне агентство України з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.in.gov.ua. с.